

RKV er også læring

Dokumentation af realkompetencer i feltet mellem
udforskning og kontrol

Webinar, 10. juni 2020

Struktur

- Velkommen – introduktion om fokus og form
- Oplæg 1 – **Vi lever en forandringstid** (ca. 10 min)
- *Kommentarer, refleksioner, spørgsmål* (ca. 8 min)
- Oplæg 2 – **Fremkaldelse af læring – Læring i kraft af fremkaldelsen** (ca. 10 min)
- *Kommentarer, refleksioner og spørgsmål* (8 min)
- Afrunding

Oplæg 1: Det gennemgående fokus på læring i RKV og af RKV – vi lever i en forandringstid!!

Hvorfor dette fokus?

- RKV og livslang læring hænger uløseligt sammen! *Alt, det du kan!*
- Der er i tiden et skærpet fokus på hyppige radikale forandringer – et livsvilkår
- Validering af tidligere læring - på dagsorden i mere end to årtier – på forskellig vis og med forskelligt fokus,
- Aktuelt – en tydeligere accentuering af betydningen af validering – RKV, fx i:
- Trepartsaftalen for VVEU (2017), mere VVEU – mere RKV – øget anderkendelse af realkompetencer
- EU – diverse dagsordener for håndtering af store forandringer – Upskilling Pathways
- New Key competences – bl.a. Learning to learn competency

- **Det hele kalder på individets *kapacitet til at mestre forandringer***

En forandringstid – en udfordring for uddannelserne

- Også forandringer i måden at lære og at uddanne sig på
- Omfattende undersøgelser af uddannelsesudbuddet for VEU og VVEU
- Større fleksibilitet og individuelle løsninger
- Hurtig responstid fra uddannelsesinstitutioners side
- Udviklingsarbejde i gang omkring nye uddannelsesformater – mindre, fleksible enheder, som kan tilpasses karriereønsker, Microcredentials, Open badges...
- **ØGET BRUG OG UDBYTTE AF ALT DET, JEG KAN!**
- Men de færreste klarer dette på egen hånd!

Faser i RKV – en sammenhængende proces (?)

Der er brug for vejledning... fordi

- Ved jeg , hvad jeg kan? Og ved jeg, på hvilke måder jeg kan det, som jeg ved, jeg kan? Og kan jeg forklare det? hvordan kan jeg vise det i mødet med RKV til uddannelse?
- *Transfer* – eller *transformation* – afhængigt af forandringens karakter.
- Hvordan får man øje på – og hvordan beskriver man det, man kan fra én kontekst så det også fremstår som relevant i en anden og anderledes kontekst?
- Der er brug for vejledning i alle dele af RKV-processen, afhængigt af vejledningsbehovet i den enkelte fase
- Der er brug for anvendelse af flere redskaber både – afhængigt af fasen

Mødet med det formelle uddannelsessystem

- OBS! Det er ansøgers **legitime ret** (ifølge RKV lovgivning og anbefalede model for RKV), at kunne få sin tidligere læring vurderet og – om muligt – anerkendt
- Vurderingen sker i mødet mellem de to logikker – praksis og skolastik
- Vurdering og anerkendelse af ansøgers RKV grundlag har et væsentligt element af kontrol. Det skal sikres, at ansøger har tilsvarende – **ækvivalerende kompetencer** som grundlag for optag og/ eller afkortning.
- **Ækvivalensbegrebet** – tjener kontrolfunktionen – men risikerer at udgøre et reduktionistisk blik på individets totale sæt af realkompetencer.

Ækvivalensbegrebet

- Ækvivalensbegrebet er overordnet båret af princippet om at dokumentere ensartet værdi ift. uddannelsens læringsmål
- Men en ensidig anvendelse af ækvivalensbegrebet rummer samtidig risikoen for et reduktionistisk perspektiv på **den fulde betydning og relevans af den voksnes livserfaring, viden og færdigheder**
- Det, der ikke modsvares af uddannelsens kriterier for en ækvivalensvurdering lades ude af betragtning og kan derfor opleves af ansøger som uden værdi for uddannelse og læringsforløb

Refleksion, 1.

Oplever du? – og hvordan? at borgere / ansøgere opnår erkendelser af egen læring i løbet af RKV processen, som de ikke havde i forvejen?

Har du eksempler på, at borgeren / ansøgeren har relevante erfaringer fra sin praksis, som du ser har betydning for den videre udvikling af professionel identitet, men som ikke i snæver forstand er relevant for den konkrete uddannelse eller anden valgte aktivitet?

Oplæg 2 – Fremkaldelse af læring – Læring i kraft af fremkaldelsen

- Fremkaldelse af læring kræver som oftest god vejledning og sparring
- RKV processen betragtes som en sammenhængende proces med fire faser
- MEN – myndigheden til at foretage en RKV til formel uddannelse ligger alene hos uddannelsesinstitutionen – og det påhviler ansøger at levere sin dokumentation
- RKV processens indledende faser – afklaring (kortlægning) og den brede dokumentation ligger hos andre aktører
- Men hvordan sikres sammenhængen i RKV processen for individet?
- Det indledende arbejde kan være bærende for erkendelser om egne kompetencer og kapaciteter – **Der kan ske en fremkaldelse af læring**

Hvordan fremkaldes læringen i og af en RKV?

- To forskellige tilgange og betydninger i RKV processen:
- Udveksling eller udvikling (på engelsk: Validation and Valuation)
- Er der tale om at 'kontrollere bytteværdien' eller er der tale om at udforske individets udviklingsmuligheder?
- Et bredt fokus tidligt i RKV'en kan bidrage til at fremkalde kompetencer og ikke mindst individets præferencer for læring og karriere, som også kan have stor betydning for læringen i uddannelsen. RKV'ens søgen efter ækvivalens kan give blinde pletter ift. Alt, det du kan!

Læringens videre betydning efter RKV'en

- Læringen i RKV'en – erkendelsen af kompetencer – empowerment / karriere
- Læringen af RKV – det didaktiske perspektiv – empowerment / mer-læring

Hvordan er RKV også læring? - læringsdimensioner

- *Den svenske forsker, Per Andersson, Linköping Universitet, har beskæftiget sig med læringsdimensioner i validering / RKV. Han afdækker 3 dimensioner:*
- (1) at lære, hvad du ved – dvs. at blive opmærksom på din tidligere læring, dine erfaringer, viden og færdigheder
- (2) at lære, hvad der kræves i en valideringsprocessen – (ansøgers del af opgaven, hvad, hvorfor og hvordan?)
- (3) at lære, hvordan jeg præsenterer min viden i valideringsprocessen.
-

To forskellige tilgange til dokumentation og vurdering

Summativ tilgang

- **Formål:** Kontrol
- **Fokus:** Kompetenceudvikling / 'vareudveksling' / bytteværdi
- **Kendetegn:** baseret på kvalifikationsrammen, standarder og kriterier
  - Viden og kompetencer ses som produkter
  - Ansøger har pligt til at fremskaffe bevis
  - Transfer
  - Konvergens
  - udveksling

Formativ tilgang

- **Formål:** individets udvikling
- **Fokus:** Individcentreret / brugsværdi
- **Kendetegn:** Læreproces med værdi i sig selv
- Livs- og arbejds erfaringer bearbejdet transformativt
- Vejledning er central for processen
- Transformation
- Divergens
- udvikling

Dokumentation og viden – sammenhæng mellem redskab og vidensform

Dokumentationsmetode	Teoretisk / videnskabelig viden (Episteme)	Færdigheder (Techne)	Praktisk-etisk klogskab / det professionelle skøn (Phronesis)
Samtale	+	-	(+)
Test	+	-	-
Case	+	+	+
Arbejdsopgave	-	+	+
Essay	+	-	(+)
Selvurderingsskema	+	(+)	(+)
Eller helt andre redskaber?	?	?	?

Hvordan skabes gode sammenhænge i RKV processen? Samarbejde mellem aktører på tværs af sektorer?

Blok 2: Refleksioner, kommentarer, spørgsmål

- Oplever du, at RKV processen rummer mulighed for den mere udforskende undersøgelse af, hvilke erfaringer, læring og viden, RKV ansøgeren har med sig? – Eller er udforskningen allerede fra den tidlige fase målrettet uddannelsen eller anden aktivitet?
- Hvilke gode eksempler har du på den mere udforskende undersøgelse sammen med ansøger?

Referencer

- Andersson, Per, Validering som læreproces anerkendelse af realkompetencer i et pædagogisk perspektiv (2011), I: Aagaard, K. & AM Dahler Larsen (red.). *Anerkendelse af realkompetencer – en antologi*, VIA SYSTIME, 2011.
- Larsen, Niels, E. Enggaard og AM Dahler Larsen (2011), I: Aagaard, K. & AM Dahler Larsen (red.). *Anerkendelse af realkompetencer – en antologi*, VIA SYSTIME, 2011.